

מינוי יושב-ראש הוועדה המייעצת לעניין מינויים לתפקידים בכירים

הצעה להחלטת

מחליטים, בהתאם לסעיף 1(ג) להחלטת הממשלה מס' 3839 מיום 27.5.2018, למנות את שופט בית המשפט העליון (בדימוס), מני מזוז, ליו"ר הוועדה המייעצת לעניין מינויים לתפקידים בכירים, וזאת לתקופת כהונה אחת בלבד בת 8 שנים, ללא אפשרות הארכה.

דברי הסבר

רקע כללי

הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים (להלן – **הוועדה**) היא ועדה שתפקידה לחוות דעת דעתה בנוגע לטוהר המידות של מועמדים לשבעה תפקידים בכירים שמינויים נעשה על ידי הממשלה, באישורה או בהמלצתה, או על ידי ראש הממשלה (רמטכ"ל, מפכ"ל, ראש שירות הביטחון הכללי, ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, נציב בתי הסוהר, נגיד בנק ישראל והמשנה לנגיד בנק ישראל).

החלטת ממשלה מס' 3839 מיום 27.05.2018 (להלן – **החלטה 3839**) מסדירה את תפקידה של הוועדה ואת מתווה עבודתה וכן את הרכבה ואת אופן מינוי חבריה.

בסעיף 1(ג) להחלטה 3839 נקבע, בין היתר, כי הוועדה תימנה ארבעה חברים, אשר יתמנו על ידי הממשלה, לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה; יו"ר הוועדה יהיה שופט בדימוס של בית המשפט העליון, וחבריה הנוספים יהיו נציב שירות המדינה ושני אנשי ציבור; חברי הוועדה יתמנו לתקופת כהונה אחת בלבד בת 8 שנים, ללא אפשרות הארכה, למעט נציב שירות המדינה המכהן בוועדה מתוקף תפקידו; ישיבות הוועדה יכול שיתקיימו גם בנוכחות שלושה חברים ובהם יושב ראש הוועדה; היו הדעות שקולות בוועדה – יהא ליושב ראש הוועדה קול נוסף.

בסעיף 2 להחלטה 3839 הוחלט, בין היתר, למנות את שופט בית המשפט העליון (בדימוס) אליעזר גולדברג ז"ל ליו"ר הוועדה.

בשל פטירתו של השופט (בדימוס) גולדברג ז"ל, נוצר צורך במינוי יו"ר לוועדה.

לאחר התייעצות עם היועצת המשפטית לממשלה, מוצע למנות את שופט בית המשפט העליון (בדימוס) מני מזוז ליו"ר הוועדה.

המועמדות של יו"ר הוועדה נבחנה ואושרה על ידי הלשכה המשפטית במשרד ראש הממשלה, בתיאום עם מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים, בהתאם להנחיות מס' 1.1501 ו-1.1502 להנחיות היועצת המשפטית לממשלה.

תמצית קורות החיים של השופט (בדימוס) מני מזוז מצורפת להצעת החלטה.

למען שלמות התמונה, יצוין כי כיום מכהנים כחברי הוועדה מר משה טרי ופרופ' טליה איינהורן, שמונו כנציגי ציבור במסגרת לחלטת הממשלה 4181 מיום 7.10.2018, וכן נציב שירות המדינה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 3839 מיום 27.5.2018.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יחס ההצעה

מצורפת חוות דעת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה.

סיווגים

סיווג ראשי: 04מינויים

תחום פעולה עיקרי: 09אחר

מגיש: ראש הממשלה

כ"ט בתמוז התשפ"ב
28 ביולי 2022

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"ט בתמוז התשפ"ב
28 ביולי 2022
סימוכין: 9046020161

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטת לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: מינוי יו"ר לוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים (להלן – הוועדה) היא ועדה שתפקידה לחוות דעתה בנוגע לטוהר המידות של מועמדים לשבעה תפקידים בכירים שמינויים נעשה על ידי הממשלה, באישורה או בהמלצתה, או על ידי ראש הממשלה (רמטכ"ל, מפכ"ל, ראש שירות הביטחון הכללי, ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, נציב בתי הסוחר, נגיד בנק ישראל והמשנה לנגיד בנק ישראל).

החלטת ממשלה מסי' 3839 מיום 27.05.2018 (להלן – החלטה 3839) מסדירה את תפקידיה של הוועדה ואת מתווה עבודתה וכן את הרכבה ואת אופן מינוי חבריה.

בסעיף 1(ג) להחלטה 3839 נקבע, בין היתר, כי הוועדה תימנה ארבעה חברים, אשר יתמנו על ידי הממשלה, לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה; יו"ר הוועדה יהיה שופט בדימוס של בית המשפט העליון, וחבריה הנוספים יהיו נציב שירות המדינה ושני אנשי ציבור; חברי הוועדה יתמנו לתקופת כהונה אחת בלבד בת 8 שנים, ללא אפשרות הארכה, למעט נציב שירות המדינה המכהן בוועדה מתוקף תפקידו; ישיבות הוועדה יכלו שיתקיימו גם בנוכחות שלושה חברים ובהם יושב ראש הוועדה; היו הדעות שקולות בוועדה – יהא ליושב ראש הוועדה קול נוסף.

בסעיף 2 להחלטה 3839 הוחלט, בין היתר, למנות את השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג ז"ל ליו"ר הוועדה.

בשל פטירתו של השופט (בדימוס) גולדברג ז"ל, נוצר צורך במינוי יו"ר לוועדה, ולאחר התייעצות עם היועצת המשפטית לממשלה, מוצע למנות את שופט בית המשפט העליון (בדימוס) מני מזוז ליו"ר הוועדה.

מועמדותו של שופט בית המשפט העליון (בדימוס) מזוז נבחנה ואושרה על ידי הלשכה המשפטית במשרד ראש הממשלה, בתיאום עם מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים, בהתאם להנחיה מסי' 1.1502 להנחיות היועצת המשפטית לממשלה, והוא חתם על התחייבות להימנע מניגוד עניינים במסגרת השאלון שמילא, כמקובל במינויים מעין אלו. סוגיית ניגוד העניינים נבחנה, ולא נמצא צורך בעריכת הסדר בנוסף להתחייבות שבשאלון.

השופט (בדימוס) מזוז כיהן כשופט בית המשפט העליון משנת 2014 ועד לפרישתו ביום 30.4.2021. לאחר פרישתו, בחודש אוגוסט 2021, מונה לחבר במועצת הנאמנים של קרן גרוס (סיוע לחיילים משוחררים) (ללא שכר). בנוסף שימש יו"ר ועדת פרס גורני (בשנת 2021), וכיום מינויו לנשיא העמותה למשפט ציבורי (ללא שכר) נמצא בהליכי אישור.

בהסתמך על המידע שמסר השופט (בדימוס) מזוז, אין לו עניין אישי בתחום פעולתה של הוועדה. כמו כן, אין לו

היועצת המשפטית

זיקה מפלגתית, אישית או עסקית לשר משרי הממשלה.

בהתאם לסעיף 16 לחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א – 1951, במינוי ועדה ציבורית שמינתה הממשלה, יש לתת ביטוי חולם, בנסיבות העניין, לייצוגן של נשים ממגוון קבוצות האוכלוסייה. כיום, בנוסף לנציב שירות המדינה, מכהנים בוועדה נציגי הציבור פרופ' טליה איינהורן ומר משה טרי, כך שלאחר המינוי תהיה בוועדה אישה אחת מתוך ארבעה חברים. בנסיבות העניין, ומאחר שאחד מארבעת חברי הוועדה – נציב שירות המדינה – משמש בה מתוקף תפקידו, אנו סבורים כי ההרכב המוצע עומד בדרישות החוק בדבר ייצוג חולם.

לאור האמור, אין מניעה למנות את השופט (בדימוס) מני מזוז ליו"ר הוועדה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

הצעת ההחלטה מובאת לממשלה לאחר שהתקבל בכנסת חוק התפזרות הכנסת העשרים וארבע ומימון מפלגות, התשפ"ב-2022. כיוון שאנו מצויים בתקופת בחירות לכנסת ה-25, יש לבדוק האם ניתן לבצע את המינוי בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1501 בנושא "מינויים בתקופת בחירות".

לעניין הצעה זו בין אם המינוי נבחן לפי סעיף 2(ג) להנחיה (מינויים למשרות בכירות בפטור מלא מהליך תחרותי) ובין אם הוא נבחן לפי 2(ה) להנחיה (מינויים לתפקידים נוספים ולמשרות לא בכירות שלא באמצעות מכרז), המסקנה היא זאת (כיוון שהבדיקה לפי סעיף 2(ה) מובילה לניתוח לפי סעיף 2(ג) ולבחירת החיוניות באיזון מידי של המשרה, כפי שיפורט להלן), ולפיה ניתן לבצע את המינוי בנסיבות העניין:

סעיף 2(ה) להנחיה קובע כי ניתן יהיה לבצע מינויים לתפקידים נוספים ולמשרות לא בכירות שלא באמצעות מכרז בכפוף לתנאים הבאים:

- השר, המנכ"ל ונושאי משרות האמון בלשכותיהם לא יהיו מעורבים בשום דרך בהצעת המועמדים או בהליך בחירתם – בענייננו המועמדות הוצעה על ידי ראש הממשלה, בהתייעצות עם היועצת המשפטית לממשלה, ולכן התנאי לא מתקיים. עם זאת, מדובר במועמד מקרב שופטי בית המשפט העליון בדימוס, אשר מוצע לאחר התייעצות עם היועצת המשפטית לממשלה, ולכן, לדעתנו, ניתן לומר כי החשש בבסיס התנאי האמור לא מתעורר בצורה משמעותית;
- למועמדים אין זיקה אישית, פוליטית או עסקית לשר משרי הממשלה – בענייננו, בהתאם למידע שמסר השופט (בדימוס) מזוז במסגרת השאלון שמילא, תנאי זה מתקיים;
- המשרה או התפקיד אינם כוללים רכיב משמעותי של מימוש מדיניות השר – מדובר במינוי של שופט בית המשפט העליון בדימוס, כיו"ר ועדה המשמשת כוועדה עצמאית ובלתי תלויה, שתפקידה מתמצה בחוות דעת ביחס לטוהר המידות של המועמד על מנת להבטיח כי לא ייעשו מינויים לא ראויים, בין היתר מסיבות כגון זיקה, אישית, עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה. לכן לא אמור להיות קשר בין מדיניות אפשרית של ראש הממשלה/שר או של הממשלה לבין טוהר המידות של מועמד או קביעת היותו ראוי מבחינת התאמתו וזיקותיו, ועל כן התנאי האמור מתקיים.

סעיף 2(ה) להנחיה 1.1501 מוסיף וקובע כי ניתן יהיה לאפשר מינויים שאינם עומדים באחד התנאים שלעיל, על ידי בחינת קיום התנאים הקבועים בסעיף 2(ג) להנחיה, אשר קובעים כי ניתן לאשר מינויים בנסיבות שבהן קיימת חיוניות באיזון מידי של המשרה באופן קבוע ולא ניתן למצוא לכך פתרון סביר והולם אחר.

היועצת המשפטית

סעיף 2(ג) להנחיה עוסק במינויים למשרות הבכירות ביותר בשירות הציבורי, אשר בשונה מתפקידים המאוישים באמצעות הליכי מכרז או ועדת איתור, לא מתקיים לגביהם הליך תחרותי, מקצועי ושקוף, ולגורם הממנה נתון בעניינם שיקול דעת רחב ביותר. בהקשר זה נקבע כי ככלל, בתקופת בחירות יש להימנע ממינויים של קבע למשרות אלה וכן מהפסקת כהונה של נושאי משרות כאלה. רק במקרים חריגים, שבהם קיימת חיוניות באיזושהי מידה של המשרה באופן קבוע ולא ניתן למצוא לכך פתרון סביר וחולם אחר, תיבחן האפשרות לאפשר את איזושהי המשרה על יסוד בדיקה פרטנית של הנסיבות.

בענייננו, ממועד פטירתו של השופט (בדימוס) אליעזר גולדברג הוועדה אינה יכולה להתכנס בשל הרכב חסר של חברי הוועדה (כאמור לעיל, בהתאם להחלטה 3839 ישיבות הוועדה יכול שיתקיימו גם בנוכחות שלושה חברים ובהם יושב ראש הוועדה, ולפיכך בהיעדר יו"ר הוועדה לא יכולה להתכנס). בהתאם לחוות הדעת של היועצת המשפטית לממשלה מיום 14.07.2022 ביחס למינוי רמטכ"ל בתקופת בחירות, אין מניעה משפטית להמשיך בהליך מינוי הרמטכ"ל בתקופה זו לנוכח האתגרים שבפניהם עתיד הצבא להתמודד במהלך 2023 ואילך וקביעתו של שר הביטחון שלפיה קיימות נסיבות חריגות של חיוניות ודחיפות למינוי רמטכ"ל שיחל לכהן בינואר 2023. מכיוון שבהתאם להחלטה 3839 מינוי רמטכ"ל טעון קבלת חוות דעתה של הוועדה, הרי שקיימת חיוניות באיזושהי תפקיד יו"ר לוועדה בעת הזו.

יצוין כי במסגרת החלטת ממשלה 689 מיום 12.8.2013 בעניין הארכת כהונת חברי הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים הובאה עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה שלפיה יש להגביל את כהונת חברי הוועדה לתקופת כהונה אחת ללא אפשרות הארכה, וזאת בשל החיוניות בהבטחת עצמאותה ואי תלותה של הוועדה וחיוזוק מעמדה כשומרת סף מובהקת. לאור זאת, ולאחר עבודה המשותפת שנעשתה על ידי משרד ראש הממשלה ביחד עם משרד המשפטים ונציבות שירות המדינה בנוגע למתווה עבודת הוועדה, נקבע במסגרת החלטה 3839 כי חברי הוועדה יתמנו לתקופת כהונה אחת בלבד בת 8 שנים, ללא אפשרות הארכה. על כן יש קושי ממשי במינוי יו"ר לוועדה בדרך אחרת או לתקופה אחרת.

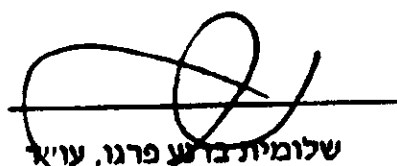
לאור האמור, אין מניעה משפטית למנות את השופט (בדימוס) מני מזוז ליו"ר הוועדה בעת הזאת.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעת ההחלטה:

אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

שלומית בנ-פרגו, עו"ד
היועצת המשפטית